

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10, na prijedlog Ministarstva za pravosuđe i upravu, Vlada Zeničko dobojskog kantona, na 74. sjednici, održanoj dana 18.09.2020. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Informacija o procesu institucionalnog jačanja kapaciteta za prevenciju i borbu protiv korupcije u Zeničko-dobojskom kantonu, Ministarstva za pravosuđe i upravu i čini sastavni dio ovog zaključka.

II.

Zadužuje se Ministarstvo za pravosuđe i upravu da pripremi akte potrebne za provođenje Preporuka sadržanih u Informaciji iz tačke I. ovog zaključka.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02- _____ /20
Datum, 18.09.2020. godine
Zenica

PREMIJER

Mirza Ganić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za pravosuđe i upravu,
1x Ured Premijera,
1x a/a.

INFORMACIJA

o procesu institucionalnog jačanja kapaciteta za prevenciju i borbu protiv korupcije u Zeničko-dobojskom kantonu

I. UVOD

a) Međunarodni kontekst

Bosna i Hercegovina je jedna od članica GRECO (Grupa država protiv korupcije Vijeća Evrope) i potpisnica je niza međunarodnih konvencija koje su od značaja za borbu protiv korupcije, među kojima su najznačajnije Građanskopravna i Krivičnopravna konvencija protiv korupcije Vijeća Evrope ¹, Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije², te je aktivan sudionik aktivnosti koje provode OSCE, SIGMA, i brojni drugi akteri na polju provođenja borbe protiv korupcije.

b) Institucije na svim nivoima u BiH koje imaju antikorupcijske nadležnosti ³

Na nivou zakonodavne i izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini nalaze se institucije koje imaju ključnu ulogu u borbi protiv korupcije u BiH. To su Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH i ostale državne institucije, Parlament Federacije BiH, Narodna skupština Republike Srpske, entitetske vlade i institucije, Skupština i Vlada Brčko distrikta BiH, zakonodavna tijela kantona, Vlade i institucije kantona, te javna preduzeća i ustanove u BiH.

Posebno važnu i direktnu ulogu u borbi protiv korupcije imaju organi za represivno djelovanje protiv korupcije, kao što su Sud BiH, Tužilaštvo BiH, Ministarstvo sigurnosti BiH i upravne organizacije u sastavu ovog ministarstva (Državna agencija za istrage i zaštitu, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH i Granična policija BiH); sudovi u FBiH, Federalno tužilaštvo i Federalna uprava policije, sudovi i tužilaštva u RS i Ministarstvo unutrašnjih poslova RS, policija i Osnovni sud u BD BiH, Tužilaštvo BD BiH te odgovarajuće institucije na nivou kantona (sudovi, tužilaštva i MUP-ovi), Ministarstvo sigurnosti BiH i upravne organizacije u okviru njega, ministarstva unutrašnjih poslova entiteta i kantona, policija BD BiH.....

Revizorske institucije u BiH nemaju represivnu, već preventivnu ulogu koja je od velike važnosti u procesu borbe protiv korupcije. Zadatak revizorskih institucija u BiH je preuzimanje proaktivne uloge u prevenciji korupcije, što podrazumijeva podršku izradi politika i strategija institucija u sprečavanju korupcije; jačanje svijesti i povećanje odgovornosti u korištenju javnog novca; utjecaj na transparentnost svih postupaka javnih organa, predočavanje rezultata rada revizorskih institucija u BiH parlamentima, javno objavljivanje izvještaja o reviziji te davanje preporuka i podsticanje saradnje sa drugim institucijama....

Najzad, u kontekstu provođenja sveobuhvatne politike borbe protiv korupcije,

potrebno je da ova tijela imaju adekvatnu saradnju sa tijelima za suprotstavljanje korupciji na svim nivoima vlasti i sa APIK-om.

Kao nezavisna i samostalna upravna organizacija Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije Bosne i Hercegovine (APIK) osnovana je Zakonom o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH¹, čime je APIK postao centralno preventivno antikorupcijsko tijelo u BiH, zaduženo i za koordinaciju borbe protiv korupcije u BiH.

Članom 6. Zakona propisan je status Agencije kao nezavisne i samostalne upravne organizacije, koja za svoj rad odgovara Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Članom 10. definisane su nadležnosti Agencije, a članom 11. propisano je da u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Agencija donosi antikoruptivne mjere, preporuke i instrukcije, te daje mišljenja i pokreće inicijative.

U vršenju svojih ovlasti, APIK je pripremio i Vijeću ministara Bosne i Hercegovine uputio državnu Strategiju za borbu protiv korupcije 2015 – 2019 i Akcioni plan za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2015 – 2019 a čiji je period važenja istekao. Trenutno je u pripremi nova državna strategija za period 2020-2024 godina.

II. JAČANJE KAPACITETA U ZENIČKO-DOBOJSKOM KANTONU

a) Okvir u Zeničko-dobojskom kantonu

Sa ciljem implemetacije strateških dokumenata donesenih na državnom nivou, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je na svojoj 16. sjednici, održanoj 09.07.2015. godine, imenovala Interresornu radnu grupe za izradu Strategije za borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog kantona.

Kako Interresorna radna grupa nije izvršila zadatak, Vlada je, i dalje ulažući napore ka jačanju kapaciteta za borbu protiv korupcije, donijela Zaključak broj: 02-04-16798/16 od 06.10.2016. godine, kojim zadužuje Ministarstvo za pravosuđe i upravu da pripremi i predloži imenovanje tima za borbu protiv korupcije, koji će činiti predstavnici Ministarstva za pravosuđe i upravu, Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Ministarstva finansija, Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Kantonalnog pravobranilaštva, Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, Službe za zajedničke poslove, član skupštinske Komisije za borbu protiv korupcije i član nevladinog sektora.

U skladu sa navedenim, na svojoj 74. sjednici održanoj 19.10.2016. godine Vlada je donijela Rješenje o imenovanju Tima Vlade Zeničko-dobojskog kantona za borbu protiv korupcije od 9 i naknadno još 2 člana (ukupno 11 članova), čime je Rješenje o imenovanju Interresorne grupe stavljeno van snage.

Zadatak novouspostavljenog Tima bila je izrada prijedloga Akcionog plana za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona 2016-2019, davanje smjernica i preporuka za njegovu sprovedbu, prikupljanje podataka o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana i sačinjavanje analiza, te koordinacija između svih subjekata obuhvaćenim Akcionim planom, Agencijom za prevenciju korupcije i borbe protiv korupcije, kao i svim drugim subjektima i institucijama u oblasti borbe protiv korupcije.

U periodu od svog osnivanja do danas, Tim je kao tijelo za prevenciju i borbu protiv

korupcije načinio značajan iskorak u uspostavi antikorupcijskog okvira, a na prijedlog Tima Vlade Zeničko-dobojskog kantona za borbu protiv korupcije, Vlada Zeničko-dobojskog kantona usvojila je sljedeće akte¹:

- Akcioni plan za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona 2017-2019 godine (02-06-4089/17 od 23.07.2017. godine),
- Strategiju za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona 2017-2019 godine (02-04-16059/17 od 23.11.2017. godine),
- Izvještaj o provođenju Akcionog plana za borbu protiv korupcije 2017-2019 (02-06-807/19 od 16.01.2019. godine),
- Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu (na prijedlog Tima, Vlada je zadužila Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice),
- Izvještaj o Analizi propisa koji regulišu disciplinsku odgovornost u institucijama Zeničko-dobojskog kantona, sa Zaključkom broj: 02-02-17280/19 od 22.11.2019. godine (ova aktivnost je u toku),
- Inicijativu Tima Vlade Zeničko-dobojskog kantona za borbu protiv korupcije, za reviziju diploma nosioca izvršne vlasti, savjetnika nosioca izvršne vlasti, uposlenih u kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, u javnim ustanovama, zavodima, direkcijama i drugim organima čiji je osnivač Kanton ili se finansiraju iz Budžeta Kantona, javnim preduzećima i privrednim društvima Zeničko-dobojskog kantona sa većinskim vlasničkim kapitalom, sa Odlukom broj: 02-05-17279/19 od 22.11.2019. godine (ova aktivnost je u toku),
- Informaciju na znanje o Analizi ugovora o djelu, ugovora o prvim i povremenim poslovima i ostalim ugovorima zaključenih u kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, javnim ustanovama, zavodima, direkcijama i drugim organima čiji je osnivač Kanton ili se finansiraju iz Budžeta Kantona, javnim preduzećima čiji je osnivač Kanton sa Zaključkom broj: 02-34-17281/19 od 22.11.2019. godine (ova aktivnost je još u toku)
- Akcioni plan Vlade Zeničko-dobojskog kantona za prevenciju korupcije „COVID 19“

Pored ovoga, na prijedlog Tima potpisani su memorandumi o saradnji i razumijevanju između:

- Vlade Zeničko-dobojskog kantona i Antikorupcijske mreže u BiH – ACCOUNT,
- Vlade Zeničko-dobojskog kantona i Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH,
- Vlade Zeničko-dobojskog kantona i Transparency International BiH i
- Tima Vlade Zeničko-dobojskog kantona za borbu protiv korupcije i Univerziteta u Zenici

Također, na inicijativu Tima Vlade Zeničko-dobojskog kantona sve institucije Zeničko-dobojskog kantona (osim Ministarstva zdravstva) su donijele svoje operativne planove, a većina institucija je donijela i planove integriteta na koje su dobili saglasnost i pozitivno mišljenje Tima. Također su zdravstvene institucije na prijedlog Tima donijele svoje pravilnike za prevenciju i sprečavanje korupcije.

Potrebno je istaći činjenicu da je Tim Vlade Zeničko-dobojskog kantona za borbu protiv korupcije od samog imenovanja imao punu podršku Ministarstva za pravosuđe i upravu, koja pored naknade za rad članova Tima i administrativnog referenta koja se isplaćuje iz sredstava ovog Ministarstva, obuhvata i druge vidove podrške kao što je korištenje

kancelarija za održavanje sastanaka sa predstavnicima međunarodnih i drugih institucija, korištenje telefona, kancelarijskog materijala, informatičke opreme, a potom i tokom radnih dana i radnog vremena prisustvovanje seminarima, radionicama, sastancima i konferencijama, predsjednici Tima (u vrijeme dok je bila uposlenica Ministarstva za pravosuđe i upravu) i namještenici-administrativnom referentu.

b) Uloga Ministarstva za pravosuđe i upravu

Kako je članom 23. Zakona o APIK-u predviđena obaveza za entitete, kantone i Brčko Distrikt BiH „...da odrede novu ili postojeću upravnu strukturu koja će biti zadužena za sprečavanje korupcije, izradu i provođenje strategije za borbu protiv korupcije i akcionih planova....“ APIK je dao Podršku aktivnostima usmjerenim za dalju institucionalizaciju struktura za prevenciju korupcije na ovom nivou vlasti aktom broj: 06-02-0161-1/18 od 18.05.2018. godine i prijedlogu za pozicioniranje ovih poslova u Ministarstvo za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona.

S tim u vezi je Tim Vlade Zeničko-dobojskog kantona sačinio preporuke za uspostavljanje odjela koji će biti zadužen za provođenje strateških antikorupcijskih prioriteta, predlažući:

- da se izmjenom Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva za pravosuđe i upravu i to „Sektoru uprave“ dodijeli nadležnost i osiguraju radna mjesta koja će implementirati i pratiti implementaciju provođenja Strategije za borbu protiv korupcije ali i ostalih antikorupcijskih aktivnosti, poput raznih koordinacijskih aktivnosti, provođenja kampanja i drugo.

Predloženi model je prihvaćen te je došlo do izmjena Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva za pravosuđe i upravu, na koji je Vlada Zeničko-dobojskog kantona dala saglasnost Zaključkom broj: 02-34-13428/18 od 31.08.2018. godine.

Novom sistematizacijom Ministarstvu za pravosuđe i upravu dodati su poslovi u oblasti borbe protiv korupcije i pozicionirana 3 nova radna mjesta za prevenciju i borbu protiv korupcije.

III. PREPORUKE ZA NASTAVAK PROCESA JAČANJA KAPACITETA

Kako su toku 2018. i 2020. godine od predviđena 3 popunjena 2 radna mjesta za borbu protiv korupcije, smatramo da su se stvorili preduslovi da se veći dio procesa prenese na Ministarstvo za pravosuđe i upravu.

Da bi se uspješno izvršio prenos kako započelih tako i okončanih procesa na Ministarstvo za pravosuđe i upravu, predlažemo slijedeće:

- a) u skladu sa Instrukcijom Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije o definiranju standarda za uspostavljanje profesionalnih tijela za sprečavanje korupcije na svim razinama vlasti u BiH broj: 05-02-03-65-2/20 od 04.02.2020. godine, i dalje voditi aktivnosti sa ciljem uspostavljanja upravne strukture sa dovoljno kapaciteta i resursa te jasnim mjerodavnostima i organizacionom strukturom, kako bi se omogućilo nepristrasno funkcioniranje i spriječila bilo kakva zloupotreba ovlasti, te za isto obezbijediti zakonski ili podzakonski pravni okvir;
- b) izvršiti izmjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva za pravosuđe i upravu, kako bi ovi poslovi u potpunosti prešli na Ministarstvo;
- c) izvršiti imenovanje novog Tima čiji bi zadatak bio da
 - analizira istraživanja Ministarstva za pravosuđe i upravu u svrhu zajedničke izrade i predlaganja Strategije za borbu protiv korupcije i Akcionog plana za borbu protiv korupcije, te drugih politika za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije i o uočenim pojavama izvještava Vladu Kantona;
 - u saradnji sa Ministarstvom za pravosuđe i upravu analizira, predlaže mjere i daje druge upute za razvoj i ažuriranje Strategije za borbu protiv korupcije i Akcionog plana, primjenjuje odluke i iskustva proizašle iz međunarodnih normi i standarda, redovno prati implementaciju Strategije za borbu protiv korupcije i Akcionog plana za protiv korupcije;
 - u saradnji sa Ministarstvom za pravosuđe i upravu samostalno izrađuje i predlaže Vladi i resornom ministarstvu metodologije u implementaciji Strategije za borbu protiv korupcije i Akcionog plana za borbu protiv korupcije kao i jedinstvene metodologije i smjernice za izradu planova integriteta, operativnih planova i pruža stručnu pomoć svim javnim institucijama u njihovom provođenju;
 - u saradnji sa Ministarstvom za pravosuđe i upravu predlaže i prati provođenje propisa i smjernica za politiku upravljanja sukobom interesa u javnim institucijama, predlaže izmjene i prati provođenje propisa iz oblasti javnih nabavki u javnim institucijama, iz oblasti slobode pristupa informacijama, iz oblasti zaštite prijavitelja korupcije, iz oblasti poticaja, subvencija, donacija i pomoći od strane javnih institucija,
 - u saradnji sa Ministarstvom za pravosuđe i upravu predlaže izmjene i prati provođenje procjene uticaja propisa na korupciju u javnim institucijama, organizuje, planira i usmjerava obavljanje poslova u vezi sa prećenjem i procjenom provođenja strategija, i daje prijedlog mjera za prevazilaženje uočenih rizika i problema, sačinjava periodične izvještaje o statusu provođenja i
 - zajedno sa Ministarstvom za pravosuđe i upravu ostvaruje saradnju sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, međunarodnim institucijama, akademskom zajednicom, privatnim i nevladinim sektorom i inicira donošenje akata za provođenje saradnje i
 - prenese započete i okončane procese na Ministarstvo za pravosuđe i upravu, sa pripadajućom arhivom, te elektronskim, web, e-mail i drugim bazama i podacima u posjedu Tima,
- d) integrisati Ministarstvo za pravosuđe i upravu u institucionalno uokvireno provođenje antikorupcijskih politika.

MINISTAR

Nebojša Nikolić